

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

ISSN: 2992-8902

Google Scholar

Academic
Resource
Index
Research Index

doi

Digital
Object
Identifier

ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIALS
NUMBER
SYSTEMS-CENTRE

74-91 XALQARO DARAJA

MAXSUS SON, 2024

IJTIMOIY, IQTISODIY, SIYOSIY, ILMIY, OMMABOP JURNAL

2024-YIL 18-19-APREL

**"RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA AGROIQTISODIYOT VA
BUXGALTERIYA HISOBINING DOLZARB MUAMMOLARI VA
ULARNING YECHIMLARI" PROFESSOR NURILLA SULAYMONOVICH
SANAYEV TAVALLUDINING 85 YILLIGIGA BAG'ISHLANGAN**

XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI, 2024

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 678 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 19-aprel kuni ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoirazimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Benazir ustozni yod etib	10
Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti jamoasi	
Qishloq xo'jaligi taraqqiyotining ustuvor yo'nalishlari.....	12
Yunusov Xudaynazar Beknazarovich	
Agroklasterlarda biznes jarayonlari moliyaviy natijalari hisobini takomillashtirish	14
Alikulov Abdimo'min, Koshkaldal Irina	
Assessment of the ESG rating of banks.....	19
Ruziyeva Elvira, Eshmuradov Ulugbek	
Contract Preferences of Smallholders: Evidence From a Study on Potato Production in Uzbekistan	24
Sanaev Golib, Sanaeva Rakhima, Nurullaev Ulmasjon, Nurullaeva Bakhora, Sanaev Anvar	
Taxation Systems in the Agricultural Production Sphere in the Context of Resistance to Shadow Economy	34
Koshkaldal Iryna, Dombrovska Olena, Alikulov Abdimumin	
Factors Influencing Farmers' Cooperation in Irrigation: A Study of Samarkand Province, Uzbekistan	39
Tadjiev Abdusame Abduxamidovich	
Xalqaro standartlar asosida qishloq xo'jaligida kapital qo'yilmalar hisobi hamda hisobotlarini takomillashtirish.....	43
Xasanov Baxodir Akramovich, Egamberdiyeva Salima Rayimovna, Raxmatov Jonibek Ismoil o'g'li	
Tijorat banklarida ichki auditida muhimlik va auditor riski masalalari.....	50
Ibragimov Abdugapur Karimovich, Qo'ldoshev Dilshod Melixurozovich	
Agroklasterlar ichki sotish jarayonida transfert baholarni belgilashni tashkiliy-uslubiy jihatlari	57
Eshmuradov Ulug'bek Tashmuratovich	
Auditda regression tahlilni qo'llashning xususiyatlari	64
Tajekeev Ziyatdin Kobeyisovich	
Uzumchilik fermer xo'jaliklarida ishlab chiqarish xarajatlari hisobini takomillashtirish.....	67
Ibragimov Mansur Mardonovich	
Xalqaro standartlar asosida qishloq xo'jaligida aktivlarni tasniflash, ularning hisobi va hisobotini takomillashtirish.....	71
Egamberdiyeva Salima Rayimovna	
The Place of Digitalisation in the Rural Areas Development of Ukraine.....	76
Riasnianska A. M., Kniaz O. V.	
Yalpi ichki va hududiy mahsulotning ko'payishida faol tadbirkorlikning o'rni	79
Salamov Ibroxim, Kudratov Rizo Turdibayevich, Nazarova Maryam Sharipovna	
Inflyatsion targetlash rejimining pul-kredit siyosatini amalga oshirishdagi ahamiyati	84
Fayziyev Oybek Raximovich	
Asalarichilikning qishloq xo'jaligi iqtisodiyotidagi o'rni va uni rivojlantirish istiqbollari.....	89
Alikulov Abdimo'min Ismatovich, Ishturdiyev Hasan Abdigapparovich	
Uzumchilik majmuining tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi va uning tamoyillari.....	94
Boltayev Nazarbek Narzullayevich	
Mintaqaviy klasterning xususiyatlari.....	98
Urdushev Hamrakul	
Considerations for Bolstering Entrepreneurship in the Evolution of the Domestic Economy	102
Shadiyeva Gulnora Mardiyevna	
Chorvachilik tarmog'ida ishlab chiqarish samaradorligini oshirish imkoniyatlari.....	107
Kudratov Rizo Turdibayevich, O'roqov Feruz Ibodullayevich	
Oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda qishloq xo'jaligi mahsulotlari yetishtirishning hududiy jihatlari	112
Kazakova Zulayho Salaxiddinovna, Nazarova Maryam Sharipovna	

Yalpi ichki mahsulot va uni hisoblashni takomillashtirish yo'llari.....	117
Xalmurzaev Mansur, Abdushukurov Xondamir	
Qishloq xo'jaligi korxonalarida tovar-moddiy qiymatliklar hisobini takomillashtirish yo'nalishlari.....	122
Raximova Umida Rabbimovna	
Mamlakatimiz agrar tarmog'ida innovatsiyalarga asoslangan tadbirkorlikni rivojlantirish.....	127
Olimova Nodira hamrakulovna	
Banklarda ichki auditni xalqaro audit standartlari asosida takomillashtirish.....	131
Rizayev Nurbek Qodirovich, Boymatova Chinora Ilxomovna	
Agroklastarlarda asosiy vositalarni modernizatsiyalash va ta'mirlash xarajatlari hisobini takomillashtirish.....	137
Alikulov Abdimo'min Ismatovich, Ibodullaev D., Abdushukurov Xondamir Botiraliyevich	
Davlat budjetida boshqaruv xarajatlarini moliyalashtirishni takomillashtirish yo'llari va xarajatlarining optimallashtiruv muammolari.....	142
Narziyeva Guzal Baxtiyorovna	
Bandlikni ta'minlash va kambag'allikni qisqartirishni yuzaga keltiruvchi sabablar hamda ularning yechimi.....	146
Ahmatova Qunduzbonu Asliddinovna, Sunnatullayev Musurmon Sunnatullo o'g'li, Salamov Ibroxim	
Global iqtisodiy rivojlanish sharoitida yashil iqtisodiyot muammolari	151
Tirkashev Farhod Mahmudovich, Musurmonov Nodirbek Ahmadovich	
Menejer boshqaruvida boshqaruv mehnati va guruhlar dinamikasi	155
Xasanova Sitara Islamovna	
G'allachilik klasterlarida buxgalteriya hisobi shakllarini takomillashtirish.....	158
Yuldashev Sherali Xaitovich	
Современность услуг агропромышленного комплекса в условиях инновационной экономики положение дел	163
Тураев Баходир Хатамович, Рузиев Хамрокул Жураевич	
Влияние внешних факторов на эффективность производства животноводства.....	170
Хамдамова Насиба Аблакуловна	
Banklarda ichki auditni rejalashtirish masalalari.....	173
Ibragimova Iroda Rashid qizi, Safarov Abdumajit Abdixamidovich	
The Importance of Digital Technologies in the Development of Agriculture.....	179
Rabbimov Elbek Abdulloyevich	
Yakka tartibdagi tadbirkorlarni soliqqa tortish o'zini o'zi band qilishni davlat tomonidan tartibga solish shakli sifatida.....	182
Pardayeva Ozoda Mamayunusovna, Javmanov Jamshed Abdusamatovich	
O'zbekiston pensiya tizimida pensiya hisoblash va to'lashni rivojlantirishda xorijiy mamlakatlar tajribasini uyg'unlashtirish.....	186
Xasanov Baxodir Akramovich, Nurmanov Din-Axmed Tileubayevich	
Uzumchilik mahsulotlari eksportini oshirish omillari	193
Ibragimov Mansur Mardonovich	
Korxonalarning xo'jalik faoliyati hisobining mohiyati, ahamiyati va hisob turlari.....	196
Ishturdiyev Hasan Abdigapparovich, Tilabov Shohruh Baxriddin o'g'li, Irisboyev Raxmatilla Shavkat o'g'li	
Raqamli iqtisodiyotning o'zbekistondagi holati va uning rivojlanish istiqbollari	200
Kazakova Zulayho Salaxiddinovna, Abdullayev Sanjar Sayfiddin o'g'li, Sunnatullayev Musurmon Sunnatulla o'g'li	
Fermer xo'jaliklar faoliyatida investitsiyalarning o'rni.....	204
Nomozova Mahliyo Mamirjon qizi, Yuldashev Muhammad Utkir o'g'li, Solijonova Diyora Xaydarali qizi, Saydullayev Akbarali Akram o'g'li, Urazov Jamshidjon Sa'dullayevich	
Raqamli iqtisodiyotning o'rni va joriy etishdagi imkoniyatlari.....	209
Salamov Ibroxim, Javmanov Jamshed Abdusamatovich, Ummatov Begzod Ikrom ugli, Bekpolatov Sultonxon Sherzod ugli	
Raqamli iqtisodiyot sharoitda asosiy vositalarni hisobga olishni takomillashtirish.....	214
Xatamov Kobil Xayriyevich, Sodiqov Xayrulla Sattorovich	
Improving Cost Accounting for Sales of Agricultural Products in Farms	218
Abdimumin Alikulov, Ulugbek Eshmuradov, Khondamir Abdushukurov	

Servis korxonalarini raqamli iqtisodiyotga o'tkazishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish	224
Kurbanova Raxima Jamshedovna	
Raqamli iqtisodiyotning bugungi kundagi holati.....	228
Nurmanov Sherzod Xujayarovich, Eshimova Gulandom Botir qizi, Daniyarov Xurshid Baxtiyarovich	
Qoramolchilikda ozuqa ta'minotini yaxshilash yo'llari	233
Nurullayev Ulug'bek Uytalovich, Urazov Jamshidjon Sa'dullayevich	
Meva-sabzavotchilik klasterlarida faol tadbirkorlikning iqtisodiy samaradorlikni oshirishdagi o'rni	236
Ibroxim Salomov, Roziyeva Gulxayo Chorievna	
Qishloq xo'jaligini rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari.....	242
Tirkashev Farhod Mahmudovich, Isaxonov Shaxzodjon Nurali o'g'li	
O'zbekiston chorvachiligidagi muammolar va ularning yechimi.....	246
Xudoyberdiyeva Marifat Umarovna, Xamdamova Nasiba Ablakulovna, Esirgapov Diyor Akramovich, Ulmasov Tohir Suvonqulovich	
Qishloq xo'jaligi iqtisodiyotini rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning o'rni va ahamiyati	249
Kazakova Zulayho Salaxiddinovna, Ulmasov Amirxon Rasul o'g'li, Botirov Bekzod Ulug'bek o'g'li	
Механизмы и инструменты финансирования малых и средних сельскохозяйственных предприятий (На примере Центральноазиатского региона).....	253
Худойбердиева Асила	
Agroklastarlarda kapital qo'yilmalar hisobini xalqaro standartlar asosida takomillashtirish masalalari.....	259
Irisboyev Rahmatillo Shavkat o'g'li, Jo'rayeva Diyora Olimjonovna, Eshmuradov Ulug'bek Tashmuratovich	
Milliy iqtisodiyotda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rolini oshirishning ustuvor yo'nalishlari	265
Saidxonov Akmalxon	
Improving Accounting and Auditing of Inventories in Agricultural Clusters	269
Raximova Umida Rabbimovna	
Maishiy xizmatlar sohasining rivojlanish tendensiyalari va kambag'allikni qisqartirishdagi o'rni.....	272
Rajabov Navruzbek Azimjonovich	
Chorvachilik tarmog'ida mahsulotlarni qayta ishlash samaradorligini oshirish imkoniytlari	277
Salomov Ibroxim, Nurmanov Sherzod Xujayarovich, Hotamov Adhamjon Asqarjon o'g'li	
Порядок применения и актуальность международных стандартов финансовой отчетности в деятельности коммерческих банков и предприятий	282
Нарзиева Гузал Бахтиёровна, Хомидов Асилбек Отабек угли, Асомиддинов Хусан Асомиддин угли, Болтабаев Диёрбек Омондурди угли	
Savdo korxonalarida segmentar hisobning o'rni va ahamiyati	286
Mardonov Mamed Shavkatovich, Bobomuradova Sarvinov Ziyadullayevna	
Livestock Development Problems and Prospects in Uzbekistan	289
Khamdamova Nasiba Ablakulovna, Ulmasova Oyul Bakhtiyarovna, Xudayberdiyeva Marifat Umarovna	
Понятие и учет капитальных вложений в агрокластерах.....	292
Жураева Диёра Олимджановна	
Xizmat ko'rsatish korxonalarini innovatsion modernizatsiyalashda iqtisodiy samaradorlikni hisoblash metodini takomillashtirish	297
Kurbanova Raxima Jamshedovna, Umurzoqova Sevinch Karim qizi	
Tarmoq mahsulotlarini ishlab chiqarish va sotishda innovatsion texnologiyalarni qo'llashning iqtisodiy samaradorligi	301
Nazarova Maryam Sharipovna, Kazakova Zulayho Salaxiddinovna	
Maishiy xizmatlar sohasini tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirishda raqamli innovatsion texnologiyalarning roli va ahamiyati	304
Quliyev Begimqul Melikovich	
O'zbekiston iqtisodiyotining rivojlanishi va iqtisodiy o'sish uchun barqaror investitsiya muhitini ta'minlash masalalari.....	308
Raximova Umida Rabbimovna, Elmurodova Dilnoza Farxodovna	

Biznesni qo'llab-quvvatlashda iqtisodiy-ijtimoiy holatni yaxshilash imkoniyatlari	311
Salamov Ibroxim, Janibekov Faxriddin Beknazarovich, Ulmasova Oygul Baxtiyorovna, Xudayberdiyeva Marifat Umarovna	
G'alla urug'chiligidagi boshlang'ich hisob va ichki nazoratni takomillashtirish	315
Yuldashev Sherali Xaitovich, Yusupov Uchqun, Zokirov Behruz	
Baliqchilik xo'jaliklarini rejalashtirishning ahamiyati va bosqichlari	318
Dosmuratova Shaxista Kengashovna	
"Yashil" iqtisodiyot: konsepsiyaning shakllanishi va asosiy kategoriyalari	321
Tirkashev Farhod Mahmudovich, Toshpulatova Kamola Xurshed qizi	
Sutchilik yo'nalishidagi xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatida marketing elementlaridan foydalanish	324
Urazov Jamshidjon Sa'dullayevich	
Biznes jarayonlarida "xarajat" va "tannarx" kategoriyalarining nazariy jihatlarini	328
Xondamir Abdushukurov, Ulug'bek Eshmuradov	
Перспективы развития бухгалтерского учета и аудита на основе международных стандартов	333
Рахимова Умида Раббимовна, Асомиддинов Хусан Асомиддин угли, Болтабаев Диёрбек Омондурди угли, Хомидов Аслбек Отабек угли	
Asosiy vositalarni hisobga olishning xalqaro va milliy standartlarda aks ettirishning farqli jihatlarini	336
Xatamov Kobil Xayriyevich, Turabaeva Ozoda Ilxambekovna	
Qishloq hududlarida ekoturizm maskanlarining turistik salohiyati va sig'imi tahlili	340
Abduraxmanova Aqida Fayzulla qizi, Xoshimova Sevara Bahromovna, Sayfullaev Umidulla Fazliddin o'g'li	
Chorvachilik tarmoqlarida o'tchilik infratuzilmasining hozirgi holati va istiqboldagi iqtisodiy samaradorligini oshirish imkoniyatlari	346
Salamov Ibroxim, Nurmanov Sherzod Xujayarovich, Tursunov Alpomish Amanovich, Yo'ldoshev Raxim Nuriddin o'g'li	
Qishloq xo'jaligi klasterlari va fermer xo'jaliklari faoliyatida raqamli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari	351
Nasimjon Babayev, Dilorom Yorbekova, Umidullo Fayzullayev	
Agroklasterlarda biznes jarayonlari sotish hisobini takomillashtirish	354
Abdunazarova Sevinch, Aliqulova Zebuniso, Eshmuradov Ulug'bek Tashmuratovich	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida qishloq xo'jalik ishlab chiqarishining samaradorligi	360
Kudratov Rizo Turdibayevich, Abduxaliqova Farangiz Abduxoliq qizi	
Increasing Efficiency of Catering Enterprises Through Modernization	365
Kurbanova Rakhima Jamshedovna	
Chorvachilik majmuasi infratuzilmasi va uni rivojlantirish	369
Nurmanov Sherzod Xujayarovich, Aslonov Xotamjon Sharibboy o'g'li	
Davlat-xususiy sherikchiligini rivojlantirishda klasterlarning ahamiyati	373
Tirkashev Farhod Mahmudovich, Raxmatullayev Sherzod Mexriddinovich	
Studying the Features of Innovative Development in The Agricultural Sector of the Economy	377
Yorbekova Dilorom Muxammadkulovna	
Chorvachilikda klasterlashning ayrim masalalari	380
Urdushev Hamrakul, Mavliyanov Majid Tuychiyevich	
Issues of Development of "Green Economy" in the Context of the Actualization of the Problem of Ecology and Climate Change	385
Mukhayyo Dustova	
Xizmatlar sohasi rivojlanishining aholi turmush darajasiga ta'siri	390
Xudoyberdiyeva Marifat Umarovna	
Baliqchilik xo'jaliklarini rivojlantirish prognozini ishlab chiqish masalalari	393
Dosmuratova Shaxista Kengashovna	
Mahalliy soliqlar va mahalliy yig'imlarning iqtisodiy mohiyati	396
Tirkashev Farhod Mahmudovich, Asomiddinov Husan Asomiddin o'g'li	
Turizm korxonalari hisob siyosatini shakllantirish	400
Ibragimov Mansur Mardonovich	

Korxonalarda moliyaviy holatini ifodalovchi ko'rsatkichlar tahlili	404
Isturdiev Hasan Abdigapparovich, Tilabov Shohruh Baxriddin o'g'li, Yusupova Ergashoy	
Innovatsiya, innovatsion iqtisodiyot atamalarining mohiyati va ulardan samarali foydalanish yo'llari.....	408
Xudoyberdiyeva Marifat Umarovna, Boyjigitov Kamronmirzo Sobirjon o'g'li, Obloberdiyev Shuxrat Sharof o'g'li	
The Processing Indicators of Livestock Products on the Basis of Economic Statistical Models	411
Yorbekova Dilorom Muxammadkulovna, Hotamov Adhamjon Asqarjon o'g'li	
Paxta-to'qimachilik klasterlarida tola ishlab chiqarish xarajatlari tahlili	414
Alikulov Abdimo'min Ismatovich, Farangiz Rustamova	
Meva-sabzavotchilikni rivojlantirishda klaster yondashuvining afzalliklari	419
Eshankulov Sirojiddin Xakimovich	
Prospects for Leaving the Population Out of Poverty	424
Javmanov Jamshed Abdusamatovich, Radjabov Navruzbek Azimjonovich, Uralov Baxtiyor Maxmudovich, Fayzullayev Umidullo Xayrullo o'g'li	
Tijorat banklarida korrupsiyaga qarshi kurashishning komplayens nazorati usullarini takomillashtirish.....	429
Sultonov Abrorbek Umarali o'g'li, Axmedov Shuxrat Xikmatullayevich	
Segmentar va moliyaviy hisobot tuzishda xo'jalik yurituvchi subyektlar mulkini baholashning metodologik muammolari	435
G'olibjon Alikulov	
Raqamli iqtisodiyotga o'tish orqali yashirin iqtisodiyotni jamiyatga ta'sirini kamaytirish	439
Uralov Baxtiyor Maxmudovich, Abdusalomov Farruh G'ayrat o'g'li	
Sustainable Farming Futures: the Economic Need of Climate Change Program in Uzbekistan.....	443
Akhmadjon Nurullaev, Sanayeva Raxima Amirqulovna, Visola Khasanova, Bakhora Nurullaeva, Anvar Sanaev	
Problems and Prospects of Cadastral Valuation of Land Resources in the Republic of Kazakhstan	447
Berdimurat Nazimgul, Bassybekova Zh.B.	
Значение цифровизации в сельском хозяйстве	451
Сыздықова Азиза Оралбайқызы, Сапарова Айнура Алпамысовна	
Xizmatlar sohasi samaradorligini oshirish masalalari	456
Mirzayev Qulmamat Jonuzakovich, Mardanova Mohidil Otabek qizi, Mirzayev Azzamjon Jonuzokovich	
Aholini o'z-o'zini bandlikka jalb qilish orqali ishsizlik darajasini pasaytirish.....	461
Javmanov Jamshed Abdusamatovich, Jo'rayev Sherali Anor o'g'li	
Innovatsiyani joriy qilishning fermer xo'jaliklari daromadlariga ta'siri	465
Eshboyev Diyorbek Yo'ldosh o'g'li, Sinayev Sherali Islom o'g'li, Ismoyilov Azamat Isroyilovich	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga muvofiq daromadni tan olish masalalari.....	471
Kozimjonov Abrorbek	
O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning yutuqlari va muammolari.....	475
Ochilova Mohigul Toshtemir qizi	
Soliq ma'murchiligida raqamli iqtisodiyotning ahamiyati va uning ilmiy-nazariy asoslari tahlili	479
Uralov Baxtiyor Maxmudovich, Javmanov Jamshed Abdusamatovich, Holmirzayev Sardor Ravshan o'g'li, Tursinaliyev Abdulaziz Shokirjon o'g'li	
O'zbekistonda davlat xizmatlari ko'rsatish milliy tizimini rivojlanishi: xronologik tahlil.....	484
Hasanov Habibullo	
Chorvachilikning mamlakat iqtisodiyotidagi ahamiyati va uning rivojlanishi.....	488
Xamdamova Nasiba Ablakulovna, Tirkashev Farxod Mahmudovich, Sayfullayev Akbar Xoljigit o'g'li, Erkinov Samandar Maxmudovich	
O'zbekiston chorvachiligiga oid FAO ma'lumotlari haqida	493
Pardayeva Kamola	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga muvofiq xaridorlar bilan tuziladigan shartnomalar asosida tushumni hisobga olishning ahamiyati	498
Norbekov Davron	
Paxtachilik klasterlarida ishlab chiqarishga ta'sir etuvchi omillarning tahlili	502
Javmanov Jamshed Abdusamatovich, Abduraxmonov Orifbek Odiljon o'g'li	

Raqamli iqtisodiyotning zamonamizdagi bugungi o'rne	506
Tirkashev Farhod Mahmudovich, Zarmaxmatov Nomojjon Baxodir o'g'li	
Improving Cost Audit in Innovation Activities	510
Mustafoev is the son of Akbar Mustafa	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobotni mxs asosida transformatsiya qilish zaruriyati	514
Xolmurodov Otabek	
Klasterlarni tashkil etishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari va ularning mamlakat iqtisodiyotida tutgan o'rne	521
Javmanov Jamshed Abdusamatovich, Homidov Aslbek Otabek o'g'li, Asomiddinov Husan Asomiddin o'g'li, Boltayev Diyorbek Omondurdi o'g'li	
Soliq imtiyozlarini nazariy asoslash va huquqiy tartibga solish	526
Uralov Baxtiyor Maxmudovich	
Sug'urta shartnomalari va sug'urta majburiyatlari hisobini moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari asosida takomillashtirish	531
Ochilov Ilyos Keldiyorovich	
Обеспечение привлекательности инвестиции коммерческих банков	537
Назаров Килич Холмурадович, Нафасов Шохрухбек Хошимович	
O'zbekistonda tashqi savdoning rivojlanishi va muammolari	539
Xudayberdiyev U.	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida mehnatga haq to'lashning nazariy jihatdan tashkiliy-iqtisodiy asoslari	542
Rajabov Navruzбек Azimjonovich, Toshmurodova Dilbar Muzaffar qizi	
Human Capital in Education	546
Ibragimov Mansur Mardonovich, Ergashev Olloyor	
Qishloq joylarida xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish hamda o'zini o'zi band qilish orqali ishsizlikni kamaytirishning nazariy asoslari	551
Jo'rayev Sherali Anor o'g'li, Abdikarimov Nazirbek Odil o'g'li, Uralov Baxtiyor Maxmudovich	
Uchqora uzumi-mayizini yetishtirishning iqtisodiy samaradorligini oshirish imkoniyatlari	555
Salamov Ibroxim, Kudratov Rizo Turdibayevich, Janibekov Faxriddin Beknazarovich	
Moliyaviy natijalarning tavsifini takomillashtirish	561
Yusupova Farizabonu Zarifovna	
Kambag'allik va uni qisqartirish yo'llari	564
Tirkashev Farhod Mahmudovich, Do'stiyorov Mirabbos Erkin o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida aholi turmush darajasini oshirishda xizmat ko'rsatish sohasining ahamiyati	568
Xolmurodov Otabek	
O'zbekistonda aholi turmush darajasi va daromadlarining o'ziga xos xususiyatlari	570
Rajabov Navruzбек Azimjonovich, Uralov Baxtiyor Maxmudovich, Saidmurodov Sardor Mirsalohovich	
SWOT-анализ конкурентоспособности национального туризма в Узбекистане в условиях преодоления последствий пандемии	574
Ochilova Mohigul Toshtemir qizi, Abduzoirov Sarvarbek	
Ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish va aholi turmush darajasini yanada yaxshilashda iqtisodiy samaradorlikni oshirishning ahamiyati	577
Salamov Ibroxim, Kudratov Rizo Turdibayevich, hamdamova Nasiba Ablakulovna	
Jahon iqtisodiyoti va xalqaro savdo munosabatlari	582
Tirkashev Farhod Mahmudovich, Xo'jaqulov Inomjon Rustam o'g'li	
Xizmat ko'rsatish sohasini raqamli iqtisodiyot sharoitiga mos rivojlantirishning ayrim masalalari	586
Mirzayev Qulmamat Jonuzakovich, Sherzodova Diyora Sherzod qizi	
Turistik destinatsiyalarni rivojlantirish orqali turistik zonalarini takomillashtirish	589
Raxmonov Siyovush Turob ug'li, Ochilova Mohigul Toshtemir qizi	
Ivermektin, kloxantel, iversantapulus dori vositalarining marketing tahlili	592
Raxmadullayev Humoyun Rashid o'g'li, Farmonov Nizom, Salamov Ibroxim	
Цифровая оптимизация для экологической безопасности в агропромышленном комплексе	597
Юнусов Худайназар Бекназарович, Сафарова Лола Улмасовна	

Смысловой – системный анализ процессов обработки плодов и овощей энергии начального импульса.....	602
Курбанов Жамшед Маджидович, Курбонова Мадина Жамшедовна	
Формирования алгоритма расчета эффективности транспортно-логистической системы поставок грузов.....	605
Кубаев Улугбек	
Роль и потенциал севооборота в создании устойчивых и экологически чистых систем в сельском хозяйстве на основе цифровизации	611
Юнусов Худайназар Бекназарович, Сафарова Лола Улмасовна	
Qoramollar uchun ozuqa ratsionini tuzishda innovatsion yondashuv	617
Mavlyanov Majid Tuychiyevich	
Landshaft bog'dorchilikni rivojlantirishda autocad dasturining o'rni.....	624
Ravshanov Sanjar Tolibjonovich, Sulaymonov Mirobid Abduxolikovich	
Aniq qishloq xo'jaligida o'zgaruvchan me'yorlarni qo'llash	628
Akbarov Husan O'zbekxonovich, Bekzod Qudratov	
Raqamli iqtisodiyotda neyron tarmoqlaridan foydalanishning ahamiyati	634
Otoboyeva Aziza Shakirovna	
Iqtisodiy masalalarni tahlil qilish, me'yorlash, rejalashtirish, baholash hamda bashorat qilishda korrelyatsiya va regressiya usuli	637
Aktamova Vasila Uktamovna, Axtamova Umida O'ktam qizi	
Iqtisodiy ekonometrik modelni tuzish hamda avtokorrelyatsiya mavjudligini aniqlash	641
Raximov Abdulaxad Nematovich	
O'zbekistonda qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirishda agrovoltaiika texnologiyasini qo'llash istiqbollari	646
Berdiyev G'ayrat Ibragimovich, Eshpulatov Dostonbek Baxodir o'g'li, Malikova Sevinch Telman qizi	
Развитие системы цифровизации в сельском хозяйстве и в народной медицине	650
Рахмонов Фариз Зафаржонович, Мухиддинова Сабрина Мунисовна, Усманова Лайло Рахматуллаевна, Рахмонова Хабиба Нуруллаевна	
Raqamli iqtisodiyot fanlarini o'qitishda zamonaviy pedagogik metodlar va virtual onlayn kurslardan foydalanish.....	653
Sulaymonov Mirobid Abduxolikovich	
Qishloq xo'jaligini boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanishning afzalliklari	656
Ravshanov Sanjar Tolibjonovich	
Ekin maydonlari tuproqlarini tahlil qilish va boshqarishda sun'iy intellekt tizimlaridan foydalanishning o'rni..	660
Otoboyeva Aziza Shakirovna, Artikov Farxod Sayfiddinovich, Usanov Yoqub Dilmurod o'g'li	
О некоторых нестандартных способах решения иррациональных уравнений	664
Актамова Васида Уктамовна	
Корхоналарни тугатишнинг норматив ва ташкилий-услугий таъминотини такомиллаштириш	666
Дусмуратов Раджабай Давлатбаевич	
Юридик шахсларни тугатишнинг норматив-ҳуқуқий таъминоти.....	670
Давлетов Икрам Рахимберганович	
Саноат корхоналарида мулкый муносабатларни тартибга солишнинг илмий назарий асослари.....	674
Бобобеков Эргаш Абдумаликович	

BIZNESNI QO'LLAB- QUVVATLASHDA IQTISODIY- IJTIMOIY HOLATNI YAXSHILASH IMKONIYATLARI

UDK: 338:658.64:659

Salamov Ibroxim

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va
biotexnologiyalar universiteti "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi"
kafedrası dotsenti, i.f.n.

Janibekov Faxriddin Becnazarovich

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va
biotexnologiyalar universiteti "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi"
kafedrası katta o'qituvchisi

Ulmasova Oygul Baxtiyorovna

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va
biotexnologiyalar universiteti "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi"
kafedrası assistenti

Xudayberdiyeva Marifat Umarovna

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va
biotexnologiyalar universiteti "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi"
kafedrası assistenti

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqolada biznesni qo'llab-quvvatlashda iqtisodiy-ijtimoiy holatni yaxshilash imkoniyatlari keltirilgan. Kambag'allik, bandlik masalalarini hal etishning strategik yechimi dasturning qabul qilinishi, kam ta'minlangan oilalarni oziq-ovqat xavfsizligi muammolari qaysi yo'llar bilan hal etilishi tavsiya etilgan. Samarqand viloyatining o'simchilik, chorvachilik tarmoqlari klasterlarida faol tadbirkorlik, tadbirkorlik, ishbilarmonlik, biznesmenlik faoliyatlariga ta'rif va ijobiy takliflar berilgan. 2020–2022-yillarning iqtisodiy tahlil natijalarini taqqoslash yakunlari keltirilgan.

Kalit so'zlar: "Buyurtma stoli", infratuzilma, chorvachilik, dehqonchilik, rentabellik darajasi, bandlik, kambag'allik, sublimatsiya, iqtisodiy samaradorlik.

Abstract: This scientific article presents the possibilities of improving the economic and social situation in business support. A strategic solution to solving poverty and employment issues is the adoption of the program, which is recommended to solve the food security problems of low-income families. Definitions and positive suggestions for active entrepreneurship, entrepreneurship, business, and business activities in clusters of crop and livestock sectors of Samarkand region are given. The results of the comparison of the results of the economic analysis of 2020–2022 are presented.

Key words: "Order desk", population, infrastructure, animal husbandry, farming, profitability, employment, poverty, sublimation, economic efficiency and second.

Аннотация: В данной научной статье представлены возможности улучшения экономической и социальной ситуации в сфере поддержки бизнеса. Стратегическим решением проблем бедности и занятости является принятие программы, которая рекомендуется для решения проблем продовольственной безопасности малообеспеченных семей. Даны определения и положительные предложения по активному предпринимательству, предпринимательству, предпринимательской деятельности в кластерах растениеводства и животноводства Самаркандской области. Представлены результаты сравнения результатов экономического анализа 2020–2022 годов.

Ключевые слова: "Стол заказов", население, инфраструктура, животноводство, земледелие, рентабельность, занятость, бедность, сублимация, экономическая эффективность и другие.

KIRISH

*“TADBIRKOR YO‘LIGA TO‘SIQ BO‘LISHNI DAVLAT SIYOSATIGA XIYONAT DEB QABUL QILISH KERAK”***Sh.M. MIRZIYOYEV**

O‘zbekiston Prezidenti 2023-yil 18-avgust kuni tadbirkorlar bilan ochiq muloqot formatida navbatdagi uchrashuvni o‘tkazdi. Unda jami 10 mingga yaqin tadbirkor ishtirok etdi. Bugungi kunda raqamli iqtisodiyotga o‘tish, ko‘plab muammolarni hal etadi. Bu aholi bandligini ta‘minlash, kambag‘allikni kamaytirish, jarayonlarning shaffofligini ta‘minlash va iqtisodiyotimizga xorijiy investorlarni jalb etish, mahalliy va xorijiy tajribadan foydalanish imkonini beradi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Bozor tamoyillariga asoslangan ipoteka kreditlarini ajratish orqali aholini uy-joy bilan ta‘minlashga oid qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” 2021-yil 11-martdagi PF-6186-son Farmoni ijrosini ta‘minlash maqsadida Vazirlar Mahkamasi 2021-yil 23-avgustda 537-sonli qarorini qabul qildi. Unda, iqtisodiy taraqqiyot va kambag‘allikni qisqartirish vazirligi bilan birgalikda ushbu qarorning mazmun-mohiyati aholi va tadbirkorlik subyektlariga yetkazilishini ta‘minlanish aytilgan ^[2,3]. 2022-yil 24-26-mart kunlari Toshkent shahrida O‘zbekiston Respublikasida ilk bor Toshkent xalqaro investitsiya forumi bo‘lib o‘tdi. Unda 56 mamlakatdan 1500 dan ortiq kompaniya vakillari ishtirok etdi.

Prezident Sh. M. Mirziyoyev nutq so‘zladi. U o‘z nutqida xorijlik investorlar uchun barcha qonunchilik bazasi yaratilganini aytib, investorlarni sarmoya kiritishga chaqirdi. Forumni o‘tkazishdan asosiy maqsad – O‘zbekiston bozorida o‘z faoliyatini kengaytirishdan manfaatdor bo‘lgan xorijiy investorlar, moliya-iqtisodiy tashkilotlar, energetika, mashinasozlik, elektrotexnika, axborot texnologiyalari, to‘qimachilik, qishloq xo‘jaligi va oziq-ovqat sanoati, qurilish va boshqa soha vakillarini jalb etishdan iborat. Prezident ma‘ruzasida 5 yil ichida yalpi ichki mahsulot 100 milliard dollarga, yillik eksport hajmi esa 30 milliard dollarga yetishi kutilayotgani, xususiy sektorning yalpi ichki mahsulotdagi ulushini 80 foizga yetkazish borasidagi sa‘y-harakatlari mamlakatimiz iqtisodiy qudratini oshirishi ta‘kidlandi ^[4].

2024-yil – “Yoshlar va biznesni qo‘llab-quvvatlash yili” Davlat dasturini qabul qilinishi, ushbu yo‘nalishni ravnaq topishiga asos bo‘luvchi huquqiy hujjatdir. 2023-yil 15-may kuni kambag‘allikni qisqartirish va bandlikni ta‘minlash chora-tadbirlari muhokamasi yuzasidan videoselektor yig‘ilishi o‘tkazildi. Banklar tomonidan aholiga subsidiyalar berilmoqda ^[6]. BMT va Hukumat o‘rtasida BMTning O‘zbekistondagi hamkorligining asosiy dasturlarini amalga oshirish bo‘yicha qo‘shma muvofiqlashtiruvchi Kengash yig‘ilishi 2022-yilning 25-avgust kuni Iqtisodiy taraqqiyot va kambag‘allikni qisqartirish vazirligida bo‘lib o‘tishi natijasida ijobiy holatlarni amalga oshirishga asos bo‘ldi. Uchrashuv boshida aholining yashash shart-sharoitlarini yaxshilash, imkoniyatlarini kengaytirish, inson kapitalini rivojlantirish va barqaror rivojlanish borasidagi mavzular ko‘rib chiqilgan edi. BMT bilan birgalikda yashil iqtisodiyotga o‘tish dasturlari ishlab chiqilayotganligi haqida fikr almashindi ^[7].

Metodlar. Monografik, statistik, taqqoslash va boshqa usullar yordamida tahlil qilganmiz.

Kambag‘allikni kamaytirish – bu aholining ongida faol tadbirkorlik, haqiqiy ishbilarmonlik va biznesmenliklarning nazariy va amaliy tushunchalarini ular ongiga singdirish, ruhini uyg‘otish, kasbga tayyorlash va ish o‘rinlarini ko‘paytirishga qaratilgan kompleks vazifadir. Buning birdan bir to‘g‘ri yechimi–faol tadbirkorlar faoliyatini doimiylikni ta‘minlash, ularni mulkchilikning har xil turlari va shakllarini jorish etish imkoniyatlarini yaratish va tadbirkorlarni jalb qilish natijasida kambag‘allikni tugatib, barchaga yangi ish o‘rinlarini ochish imkoniyatlari paydo qilish yo‘li bilan maqsadga erishish mumkin.

Kambag‘allikni tugatishda Xitoy Xalq Respublikasining tajribasi, joylarda adolatli menejerlarning borligi, pedagog-olimlarning ilmiy-amaliy tavsiyalari, saxiy boylarni ko‘pligi va duo-olqish oluvchilarni mavjudligidir. Ular bilan manfaatli hamkorlik qilish bilan birga bandlikni ta‘minlash va kambag‘allikni kamaytirishning asosiy imkoniyatlaridan yana biri shaffoflik bo‘lib hisoblanadi ^[9]. Mulchilikning har xil turlari hamda shakllarini asosan uzoq qishloqlarda joriy etish kutilgan natijalarga tezroq erishish imkoniyatlarini beradi. Yoshlar bandligini ta‘minlashda va kambag‘allikni kamaytirishda infratuzilma turlarini tashkil etishning iqtisodiy samaradorlikni oshirishdagi imkoniyatlari haqidagi holatni yaxshilashda iqtisodiy tahlil natijalarini keltiramiz. Chunki, dunyoda hech bir davlat yo‘qki, aholi muayyan qismining kambag‘alligi, jamiyatda faol emasligi bilan bog‘liq muammolarga duch kelmagan bo‘lsa ^[10].

Mamlakatimizdagi tarixiy-ijtimoiy sharoitda kambag‘allik muammosiga turli sabablar ta‘sirini o‘tkazib kelgan. Ba‘zi yurtdoshlarimizga bilim, ilm, hunar va ko‘nikma masalalarida ozgina ko‘mak, madad zarur bo‘lmoqda. Respublikamiz qishloq xo‘jalik mahsulotlarini yetishtirish, aholini ehtiyojini to‘liq ta‘minlash va ortiqchasini xorij mamlakatlariga eksport qilish imkoniyatlariga egadir. Iqtisodiy tahlillarimiz shuni ko‘rsatadiki, bandlikni ta‘minlash va kambag‘allikni kamaytirishda mahalliy va hozirgi vaqtda Xitoy Xalq Respublikasining tajribalaridan foydalanish maqsadga muvofiq bo‘lmoqda. Biznesni qo‘llab-quvvatlashda iqtisodiy-ijtimoiy holatni yaxshilash imkoniyatlaridan biri barcha klasterlarda va boshqa qishloq xo‘jaligi korxonalarida “Buyurtma stoli”larini tashkil

etib, raqamli iqtisodiyotni joriy etish, zamonaviy xizmat ko'rsatish infratuzilmasi subyektlarini tashkil etishdir. Ko'pgina qishloqlarda savdo tizimi talab darajasida yaratilmagan, shu sohada kadrlar tayyorlanmagan. Savdo tizimini tashkil etish uchun yoshlar ichidan sohaga qiziqqan vakillarni qisqa kurslarda o'qitish va malakasini oshirish zarurdir ^[11]. Iqtisodiy tahlillar natijalarini quyidagi misollar bilan izohlaymiz.

Samarqand viloyatida 2022-yilda tokzorlar maydoni 24 756 gektarni tashkil etib, hosildorlik gektaridan 155,2 sentnerni, yalpi hosil 384 297 tonnani tashkil etib, jami xarajatlar 1 048 362 million so'mni, jami daromad esa 1 478 630 million so'mni, tarmoqdan olingan foyda 430 268 million so'mni, rentabellik darajasi 41,0 foizga teng bo'ldi. 1 gektarga tokzorga sarflangan xarajatlar miqdori 42 348 ming so'm, 1 gektardan olingan daromad esa 59 728 ming so'm bo'ldi. 1 gektardan olingan foyda 17 380 ming so'mga yetdi. 1 tonna uzumlarni olishga sarflangan xarajatlar 2 728 ming so'm, 1 tonnasini eksport qilishdan tushgan daromad esa 3 848 ming so'mni tashkil etdi. 1 tonna uzumlarni ichki va xorijga eksport qilishdan olingan foyda 1 120 ming so'm bo'ldi. 1 gektar uzumzordan olingan foyda 17 380 ming so'mga teng bo'lgan bo'lsa, 1 gektar mevazordan olingan foyda 14 127 ming so'm bo'ldi. Ikki tarmoqni solishtirsak, 1 gektar uzumzorlardan olingan foyda 3 253 ming so'mga yoki 23,0 foizga mevazordagiga nisbatan ko'p bo'ldi. Agar bu iqtisodiy ko'rsatkichlarni chorvachilikning go'sht yo'nalishi bilan solishtirsak, yetishtirilgan jami go'sht 59 655 tonnani tashkil etib, uni ishlab chiqarish uchun jami xarajatlar 2 223 464 million so'mni, jami daromad esa 2 564 003 million so'mni, tarmoqdan olingan foyda 340 539 million so'mni, rentabellik darajasi 15,0 foizga teng bo'ldi. 1 tonna go'shtni olishga sarflangan xarajatlar 37 272 ming so'm, 1 tonnasini eksport qilishdan tushgan daromad esa 42 981 ming so'mni tashkil etdi. 1 tonna go'shtni ichki va xorijga eksport qilishdan olingan foyda 5 709 ming so'm bo'ldi ^[11,14].

XULOSALARIMIZ

- 1) 2022-yilni yakuni bilan Samarqand viloyatida ikki tarmoqni solishtirsak, 1 gektar uzumzorlardan olingan foyda 3 253 ming so'mga yoki 23,0 foizga mevazordagiga nisbatan ko'p bo'ldi;
- 2) Samarqand viloyati qishloq xo'jaligida eng past rentabellik darajasi pillachilikda 9,2 foizni; yog'li o'simliklarda-12,5 foizni tashkil etdi;
- 3) Ayrim tumanlarda, uzoq qishloqlarda mahalliy va xorijiy investorlarni qishloq xo'jaligi tarmoqlariga jalb etish, qo'shma dasturlar va qo'shma korxonalar faoliyatini tashkil qilish juda sust.
- 4) Kambag'alchilikni kamaytirish jarayoni kutgan darajada ayrim qishloq hududlarida past darajada qolmoqda.

TAKLIFLARIMIZ

1. Mahsulotlarni sublimatsiya qilish yo'li bilan ham uzoq vaqtga saqlash imkoniyatini beradi. Sublimatsiya – bir holatning ikkinchi holatga o'zgarish ma'nosini beradi. Sublimatorlar qo'yidagi yumushlarni bajaranilar: a) mahsulotni muzlatish; b) mahsulotni suvsizlantirish, (30 darajada issiqlikda); d) qadoqlash, (kukun holatda). Kelgusida ushbuni qo'llashga e'tiborni ko'proq qaratish zarur;
2. Samarqand shahrida markazlashgan "Buyurtma stoli" mavjud edi, qaytadan takomillashgan holatda tiklash va uni faoliyatini iqtisodiy raqamlashtirish zarur;
3. Mamlakat hududlarida tarmoqlarni, jumladan, qishloq aholisiga uy-joy, asosan qishloqlarda infratuzilma qurilishlarida raqamli iqtisodiyotning joriy etilishi ustidan doimiy ravishda monitoring nazoratini o'rnatish;
4. Olim va pedagoglar ishtirokida ularning ilmiy-amaliy tavsiyalari asosida markazlashgan "Buyurtma stol"lari ishini qaytadan mukammallashgan holda tiklash, ayniqsa qishloqlarda;
4. Buyurtma stollari faoliyatiga raqamli iqtisodiyotni joriy etishda rivojlangan davlatlar bilan qo'shma dasturlar va qo'shma korxonalar tashkil etish maqsadga muvofiq;
5. Biznesni qo'llab-quvvatlashda iqtisodiy-ijtimoiy holatni yaxshilash imkoniyatlarini yaratish uchun ayniqsa uzoq qishloqlarda faol tadbirkorlikda mulkchilikning har xil turlari (ishlab chiqarish, tijorat, moliyaviy va konsalting turlari) va shakllarini (yakka tartibdagi tadbirkorlik; xususiy tadbirkorlik; jamoa tadbirkorligi; aralash tadbirkorlik) hayotga joriy etish;
6. Biznes sohasida yoshlar bandligini ta'minlashda va kambag'allikni kamaytirishda xizmat turlarini tashkil etishda xorij mamlakatlari bilan qo'shma loyihalar va qo'shma korxonalarni ko'paytirish kerak;
7. Respublikada yo'nalishlarida shaffoflikni (korruptsiyaga yo'l qo'ymaslikni) amalga oshirish maqsadida taraqqiyotga erishish uchun raqamli iqtisodiy bilimlar va zamonaviy axborot texnologiyalarini egallash

dasturini qaytadan tayyorlash va joriy etishni tezlashtirish zarur hamda shartdir.

8. Biznesni rivojlantirish Xitoy Xalq Respublikasi bilan imzolangan 50 milliard dollarlik va boshqa xorij hamda mahalliy investorlar tomonidan O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotiga kiritilgan va kiritilayotgan sarmoyalardan (investitsiyalardan) samarali foydalanish uchun, sarmoya kiritgan sarmoyachilar, banklarning mas'ullari tomonidan mablag'lardan maqsadli, o'z muddatida shaffof foydanishlikni doimiy monitoring qilib borishni tashkil etish.

Adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Oila va xotin-qizlarni tizimli qo'llab-quvvatlashga doir ishlarni yanada jadal-lashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni, 2022-yil 7-mart, PF-87-sonli.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Bozor tamoyillariga asoslangan ipoteka kreditlarini ajratish orqali aholini uy-joy bilan ta'minlashga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" 2021-yil 11-martdagi PF-6186-son Farmoni
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Bozor tamoyillariga asoslangan ipoteka kreditlarini ajratish orqali aholini uy-joy bilan ta'minlashga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida", 2021-yil 11-martdagi PF-6186-son Farmoniga asosan Vazirlar Mahkamasi 2021-yil 23-avgustda 537-sonli qarorini qabul qildi
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyev ma'ruzasi. 2022-yil 24-26-mart kunlari mamlakatimizda ilk bor Toshkent shahrida xalqaro investitsiya forumi (TXIF) materiallari.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning mamlakatimiz tadbirkorlari bilan ochiq muloqoti 18-avgust 2023-yil.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyevning kambag'allikni qisqartirish va bandlikni ta'minlash chora-tad-birlari muhokamasi yuzasidan videoselektor yig'ilishidagi Ma'ruzasi, 2023-yil 15-may.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Bozor tamoyillariga asoslangan ipoteka kreditlarini ajratish orqali aholini uy-joy bilan ta'minlashga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" 2021-yil 11-martdagi PF-6186-son Farmoni.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2020-yil 24-yanvarda Oliy Majlisga yo'llagan Murojaatno-masi.// "Xalq so'zi", 2020-y., 25-yanvar.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 26 martdagi "O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy taraqqiyot va kam-bag'allikni qisqartirish vazirligi hamda uning tizim tashkilotlari faoliyatini tashkil etish to'g'risida"gi PQ-4653-sonli qarori.
10. BMT va Hukumat o'rtasida BMTning O'zbekistondagi hamkorligining asosiy dasturlarini amalga oshirish bo'yicha qo'shma muvofiqlashtiruvchi Kengash yig'ilishi 2022-yil 25-avgust.
11. Samarqand viloyati qishloq xo'jaligi va statistika boshqarmasining 2021–2022-yil yakunlari bo'yicha hisobotlari.
12. Salamov I.,Kazakova Z.S., Nurmonov Sh.X. Menejment va marketing. –Darslik.–Toshkent-2023
13. Mualliflarning ilmiy va amaliy tadqiqotlari natijalari.
14. Izlanuvchilarning ma'lumotlari va keyingi shu yo'nalishdagi huquqiy asoslar.
15. Internet ma'lumotlari va boshqa manbalar.

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Alfraganus universiteti dotsenti, i.f.f.d. (PhD) Fayziyev Oybek Raximovichning umumiy tahriri ostida nashrga tayyorlandi.

O'zbek tili muharriri: Ulug'bek Eshmuradov

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Rus tili muharriri: Abdimo'min Alikulov, i.f.d., professor

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Bobur Ochilov

2024. Maxsus son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Topshirildi: 10.04.2024-yil. Nashrga ruxsat etildi: 19.04.2024-yil.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O‘zbekiston Respublikasi
Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro‘yxatdan
o‘tkazilgan.